

Kod przedmiotu

Kierunek

Instrumentalistyka

Specjalność

Fortepian

Typ przedmiotu

Specjalistyczny

Wymagania wstępne

Umiejętności gry na fortepianie i czytania nut a vista na poziomie szkoły muzycznej II stopnia.

Wymagania końcowe

W zakresie nauki akompaniamentu:

egzamin obejmujący prezentację partii fortepianu w utworach wokalnych i instrumentalnych.

W zakresie czytania a'vista:

egzamin obejmujący czytanie a'vista utworu wokalnego i instrumentalnego.

Cele kształcenia

W zakresie nauki akompaniamentu wykształcenie i rozwijanie następujących umiejętności:

- umiejętność współpracy z drugim muzykiem instrumentalistą lub śpiewakiem,
- swoboda w poruszaniu się w różnych stylach muzycznych,
- wypracowanie nawyków warunkujących swobodę wykonawczą w zakresie akompaniamentu,
- umiejętność elastycznego reagowania na interpretacyjne propozycje partnera podczas występu estradowego,
- wykształcenie umiejętności realizowania wyciągu fortepianowego,
- ukazanie roli akompaniatora (korepetytora) we współpracy z drugim muzykiem,
- opracowanie ok. 2 godzin repertuaru z zakresu literatury kameralnej na fortepian.

W zakresie czytania a'vista wykształcenie i rozwijanie następujących umiejętności:

- płynna realizacja obrazu graficznego tekstu muzycznego,
- umiejętność określenia charakteru utworu bez uprzedniego wykonania na instrumencie,
- wykształcenie umiejętności analizy tekstu muzycznego (aplikatura, rytm, metrum),
- umiejętność przestrzennego wyczuwania klawiatury przy równoczesnym patrzeniu w tekst nutowy,
- umiejętność wzrokowego zapamiętywania tekstu,
- śledzenie i kontrola linii melodycznej solisty,
- realizacja artystyczna nieznanego utworu, uwzględniająca takie elementy muzycznego wyrazu, jak: tempo, frazowanie, dynamika, artykulacja, rodzaj dźwięku, pedalizacja.

Treści programowe nauczania

W zakresie nauki akompaniamentu

Minimum programowe do realizacji w każdym semestrze:

- 10 utworów wokalnych na głos męski lub żeński z towarzyszeniem fortepianu (pieśni i arie), z wyjątkiem semestru, w którym przygotowuje cykl pieśni.
- 2 utwory instrumentalne na instrument smyczkowy i dęty

Ponadto student realizuje obowiązkowo:

- Cykliczną formę instrumentalną, część lub części sonaty, inny znaczący pod względem trudności utwór instrumentalny na instrument smyczkowy lub dęty z towarzyszeniem fortepianu do zaliczenia na egzaminie w dowolnym semestrze w ciągu realizacji przedmiotu
- Część wyciągu fortepianowego przeznaczonego na instrument smyczkowy lub dęty z towarzyszeniem fortepianu do zaliczenia na egzaminie w dowolnym semestrze w ciągu realizacji przedmiotu
- Cykl pieśni do zaliczenia na egzaminie w II lub III semestrze. Opcjonalnie na jednym z egzaminów student może wykonać 4 utwory wokalne z towarzyszeniem fortepianu znaczące pod względem trudności.

Program egzaminów zawiera:

Semestr II:

- Trzy utwory wokalne na głos męski lub żeński z towarzyszeniem fortepianu (pieśni, arie) lub cykl pieśni (opcjonalnie student może zaprezentować cztery utwory wokalne znaczące pod względem trudności).
- Jeden utwór instrumentalny na instrument smyczkowy lub dęty z udziałem fortepianu.

Semestr III

- Trzy utwory wokalne na głos męski lub żeński z towarzyszeniem fortepianu (pieśni, arie) lub cykl pieśni (opcjonalnie student może zaprezentować cztery utwory wokalne znaczące pod względem trudności).
- Jeden utwór instrumentalny na instrument smyczkowy lub dęty z udziałem fortepianu.

Semestr IV:

- Trzy utwory wokalne na głos męski lub żeński z towarzyszeniem fortepianu (pieśni, arie).
- Dwa utwory instrumentalne na instrument smyczkowy i dęty z towarzyszeniem fortepianu.

W zakresie czytania a'vista:

Semestr I i II: utwory wokalne i instrumentalne oraz na fortepian na cztery ręce o zróżnicowanej fakturze, metroritmice i stylistyce.

W II semestrze student realizuje a'vista krótki utwór wokalny i instrumentalny z towarzyszenia fortepianu na przesłuchaniu komisyjnym.

Efekty kształcenia (uczenia się) po ukończeniu przedmiotu

- w zakresie wiedzy

- Posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K1_W08)

- w zakresie umiejętności

- Posiada umiejętność współpracy z solistą w różnych formacjach zespołowych (K1_U08).
- Posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy (K1_U09).
- Posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych, metro rytmicznych, aspektów dotyczących aplikatury, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów (K1_U13).

- w zakresie kompetencji społecznych

- w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania (K1_K13).

Metody nauczania

Ćwiczenia, zajęcia indywidualne.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

ROK	I		II		III	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	2	2	2	2		
Ilość godzin w semestrze	15	15	15	15		
Rodzaj zaliczenia	zs	egz	egz	egz		
LEGENDA	zal – zaliczony; zs – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ed – egzamin dyplomowy					

Kryteria oceny

Program wykonywany podczas egzaminu w II semestrze zawiera 3 utwory wokalne lub cykl pieśni oraz jeden utwór instrumentalny - na instrument smyczkowy lub dęty oraz czytanie a'vista.

Podczas egzaminu po III semestrze student wykonuj 3 utwory wokalne lub cykl pieśni i jeden utwór instrumentalny.

Egzamin po IV semestrze obejmuje wykonanie 3 utworów wokalnych i 2 utworów instrumentalnych (smyczkowym i dętym).

Podczas egzaminów ocenie podlegają następujące elementy:

- w zakresie nauki akompaniamentu:

- współpraca z drugim muzykiem,
- umiejętność słyszenia partii współwykonawcy i reagowanie na nią podczas występu estradowego,
- poprawność tekstowa,
- frazowanie,
- jakość dźwięku,
- pedalizacja,
- dynamika,
- jakość artykulacji,
- stylistyka utworu,
- kształtowanie formy wspólnie z partnerem,
- proporcje dynamiczne,
- artyzm wykonania,

- w zakresie czytania a'vista:

- sposób realizacji nieznanego studentowi utworu ze szczególnym zwróceniem uwagi na: poprawność tekstową, płynność realizacji tekstu, współpracę z solistą, tempo, rytm, dynamikę, frazowanie, rodzaj dźwięku.

Literatura (piśmiennictwo)

Neuhaus H., *Sztuka pianistyczna*, Kraków 1972

Akompaniament fortepianowy i rola fortepianu w utworach kameralnych, zeszyt naukowy nr 4 PWSM, Wrocław 1972

Marchwiński Jerzy – *Partnerstwo w muzyce*, Wydawca: Polskie Wydawnictwo Muzyczne
ISBN: 9788322409121

Adamowski J., *Gra a'vista na fortepianie*, Wrocław 1979

Strokosz-Michalak R., *Gram a vista na fortepianie*, Częstochowa 2001

Umiejętność gry a' vista i jej znaczenie w edukacji pianisty. Materiały z sesji naukowej, red. H. Dulikowska, Łódź 2005

Hoffmann J., Rieger A., *Sztuka czytania nut*, Warszawa 1953

Język wykładowy

Polski, możliwość prowadzenia zajęć w innych językach: angielskim, niemieckim, rosyjskim, francuskim i włoskim.

Imię i nazwisko wykładowcy

prof. dr hab. Bogusław Pikała

prof. dr hab. Elżbieta Różycka-Przybylak

prof. dr hab. Krystyna Hussar-Moczulska

dr hab. Joanna Hajn-Romanowicz, prof. AM

dr hab. Witold Holtz, prof AM

dr hab. Agata Lichoś

dr hab. Adam Manijak, prof. AM

dr hab. Aleksandra Nawe, prof. AM

dr Michał Drewnowski

dr Anna Liszewska

dr Mikołaj Pacholczyk

dr Marek Pajak

dr Agnieszka Przybylska

dr Michał Rot